

ПІДСУМКИ 2019/2020 МР ТА ПРОГНОЗИ НА МАЙБУТНЄ. ЧОГО ЧЕКАТИ ВІД НОВОГО СЕЗОНУ?

Сергій СВИДЕРСЬКИЙ, начальник відділу закупівлі і продажу зернових та олійних культур ПП "ФЕНІКС АГРО"

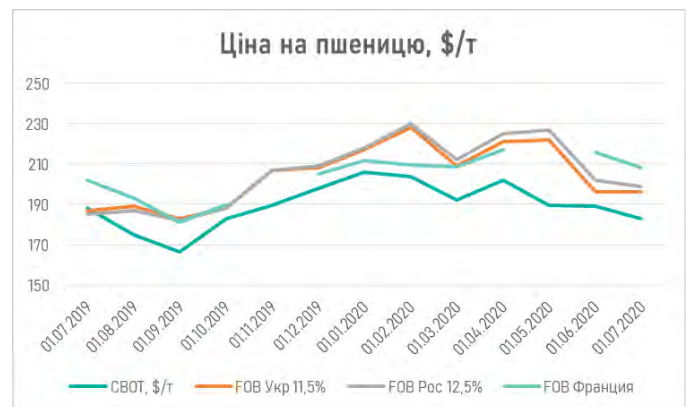
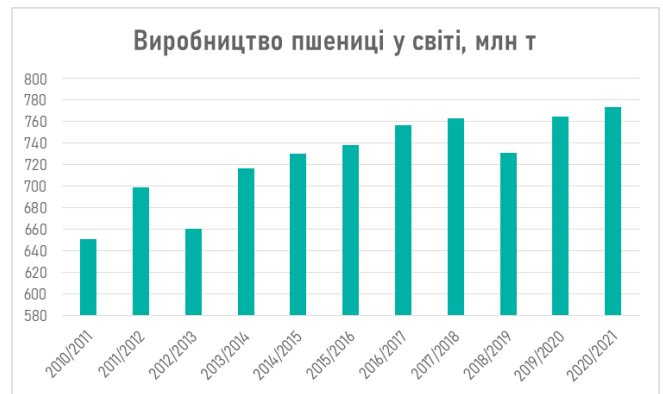
2019/2020 МР дійшов кінця, саме час зробити підсумки та поділитися очікуваннями на новий сезон. 2019/2020 МР був сезоном, справді, нелегким, кожен місяць кидав учасникам все нові виклики. Тим не менш, сезон завершився та залишається на слуху та пам'яті як рекордний по збору урожаю зернових та олійних та їх експорту. Так, Україна побила власні рекорди, зібравши 98 млн т урожаю, 62 млн т з яких пішли на експорт. Як не крути, а цифри вражають.

Пшениця

Хоч прогнози на врожай пшениці в Україні щомісяця все зменшуються, світове виробництво в 2020/2021 МР зросте до 773,434 млн т (+1,18%). Динаміка врожаю за останні кілька років залишається позитивною. Минулорічний врожай був рекордним за останні 10 років, якщо в цьому році все піде за прогнозами, світ знову очікує повторення сценарію.

Щодо української пшениці, то очікування не такі позитивні. Згідно з останнім звітом USDA, прогноз виробництва зернової – 26,5 млн т, що на 10% менше, ніж урожай 2019/2020 МР. Причиною зниження виробництва є несприятливі погодні умови в Чорноморському регіоні протягом весни. Тому учасники ринку не спішають зни-

жувати ціну на пшеницю нового врожаю, адже є можливість дефіциту зернової через пошкодження та зараження грибок унаслідок проливних дощів протягом травня-червня.

Кукурудза

Прогнози виробництва кукурудзи в 2020/2021 МР досить оптимістичні. Згідно з останнім звітом урожай зернової в Україні буде 39 млн т, що на 3,113 млн т більше, ніж у минулому році. ЄС, який є одним з найбільших імпортерів цієї зернової, також планує зібрати більший врожай, аніж минулого року. Відповідно імпорту кукурудзи до цих країн може скоротитися.

У зв'язку з кризовою ситуацією у світі, кукурудза старого врожаю в період карантину була цікавою для українського переробника. Тому ціни

в середині країни були набагато вищими, ніж на світовому ринку. Це й не дивно, адже зі збільшенням потреби в антисептичних засобах спиртові заводи переорієнтувалися на їх виробництво. Попит на сировину був шалений – і ціна відповідна.

Загалом, весь експорт зернових перевищує показники минулого року. Так, експорт кукурудзи на кінець червня 2019/2020 МР додав 391 тис. тонн та склав загальний об'єм у 30,12 млн тонн (+1,3%).

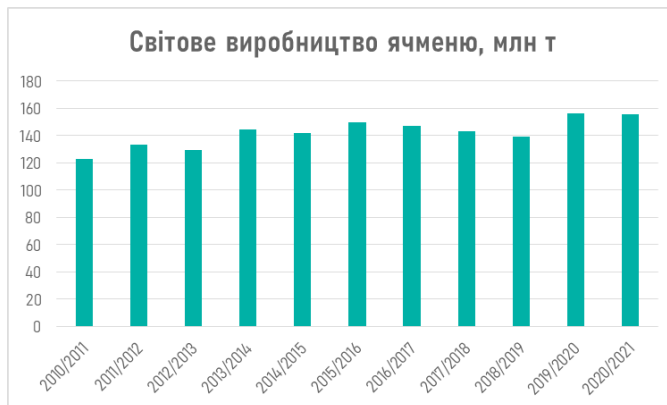
Зараз цінова ситуація у світі на кукурудзу показує тенденцію зниження. Тому, скоріше за все, і український ринок буде рухатися донизу. Хоча низькі запаси кукурудзи в Україні і не дають ціні впасти.

Ячмінь

Сезон 2019/2020 дав значний врожай ячменю. Прогнози на 2020/2021 МР нижчі – 155,259 млн т світового виробництва та 9,4 млн т – прогнозований врожай ячменю в Україні проти 156,279 млн т та 9,528 млн т у 2019/2020 МР, відповідно.

Як комічно це не звучало б, але погодні умови зараз роблять погоду на аграрному ринку. Через посуху на півдні України (на Одещині, Миколаївщині та Херсонщині) вже приступили до збору урожаю озимих культур, серед них і озимий ячмінь. Наприклад, станом на 25 червня 2020 в Херсонській області вже було зібрано ячменю з площі 4,2 тис. га. Але у зв'язку з перемінливою погодою навесні, засухою та заморозками урожайність зернової може бути на 10-15% меншою, але прогнози попередні, адже збір урожаю тільки розпочався.

У зв'язку з початком збиральної кампанії учасники ринку в очікуванні показників врожайності ячменю, що допоможе їм сформувати ціну на зернову. Якість зерна, безсумнівно, відіграє важливу роль у формуванні ціни. Загалом, ціни на ячмінь нового врожаю залишаються поки стабільними.

Експорт зернової в сезоні 2019/2020 склав 4,7 млн т. За прогнозом USDA, експорт ячменю на 2020/2021 МР складе 5,0 млн т, що зробить Україну одну з найбільших країн-експортерів цієї зернової у світі та виведе нас на 2-ге місце у світовому рейтингу з долею у 20% експорту на світовому ринку. Таким чином, аналітики USDA прогнозують, що кожна 5-та тонна ячменю – в долі експорту на світовий ринок – може бути українською. Нашими ключовими імпортерами є Китай та Саудівська Аравія. Але в 2020/2021 ці країни можуть скоротити об'єм закупівлі ячменю загалом, що, відповідно, змусить учасників ринку поборотися за свого імпортера.

Соняшник

Прогноз виробництва соняшнику в Україні в 2020/2021 МР не поступається врожаю минулого сезону. Так, очікується, що виробництво олійної зросте на 0,5 млн т. Взагалі, весь олійний комплекс потрапив у перипетії під час карантину. У той час, як на світовому ринку ціна на соняшник і продукти його переробки падала, в Україні вона росла. Хоча із закінченням карантину та стабілізацією ціни на нафту ціни на соняшник та продукти його переробки також показали стабілізацію.

АНАЛІТИКА

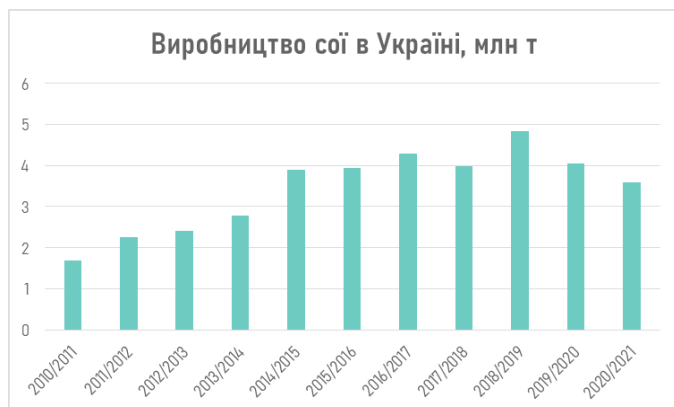
Якщо дивитися глобально на світовий ринок, то пальмова олія зараз просіла в ціні, що стримує ріст ціни на соняшникову олію. За прогнозами, ціновий бум на соняшникову олію може бути на кінець липня – початок серпня з виходом на ринок Індії.

Загалом, зараз ринок соняшнику у підвищеному стані. Учасники ринку поки не розуміють, коли чекати перший врожай соняшнику 2020/2021, тому активно переорієнтувалися на ріпак.

Соя

Чого тільки не трапилося за 2019/2020 МР на ринку сої, особливо на українському. По-перше, під час карантину переробні підприємства почали скорочувати об'єми переробки сировини. Чому? А її просто не було на ринку. Та й ціна була така, що змушувала всіх знаходитися в стані шаленого здивування. Далі більше... Україна вперше за історію імпортує соєві боби на переробку з Бразилії. Як же так сталося? Причин, насправді, декілька. Тут можна говорити як про зависокі внутрішні закупівельні ціни, так і про дефіцит пропозицій сировини на ринку.

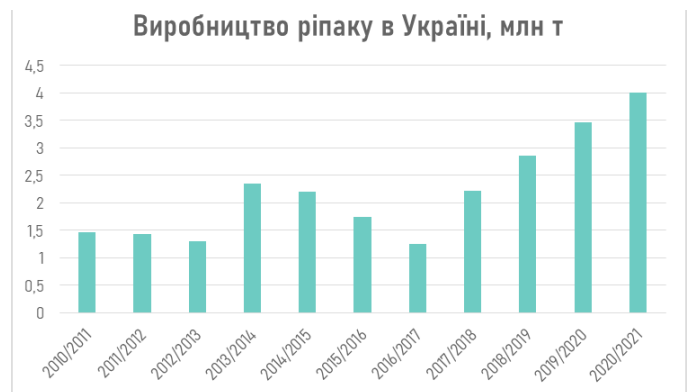
За останні три роки посівні площі під соєю зменшилися на 10%, а все – нерентабельність культури для виробника через відміну повернення ПДВ при експорті, тому і виробництво олійної з 2018/2019 МР йшло на спад. Але цього року Президент України скасував славнозвісні «соєво-рапсові» правки. Орієнтовно вже у вересні соя зможе їхати на експорт, а виробник буде впевнений, що поверне ПДВ. Тому можна прогнозувати збільшення посівних площ під цією олійною в наступному сезоні.

Ріпак

Український ріпак, навпаки, вже четвертий сезон поспіль все нарощує виробництво. А відміна «соєво-рапсових» правок стала приємним бонусом для виробника ріпаку.

За підсумками 2019 року Україна увійшла в топ-5 виробників ріпаку на світовому ринку. У цьому сезоні український рапс має можливість вийти на китайський ринок. За прогнозами, до 80% олійної може піти на експорт у сезоні 2020/2021. Чотири українські виробники рапсового шроту будуть експортувати продукт до Китаю.

Ріпак, як і інші олійні, залежний від ринку нафти. Тому, якщо ціни на нафту будуть і надалі відновлюватися, є можливість, що форвардна ціна на рапс на початок сезону буде в районі 400-405 дол./т, СРТ-порт.

